

Pro Höytiäinen ry Toimintakertomus vuodelta 2017

YLEISTÄ

Pro Höytiäinen ry:n perustamiskokous oli 4.9.2014 Kontiolahdella, 07.10.2014 yhdistys rekisteröitiin. Sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on parantaa Höytiäisen vesistöalueen vesi- ja ranta-alueiden kelpoisuutta asumiseen, virkistykseen ja muuhun käyttöön, sekä edistää ja kehittää alueiden käyttöä tavalla joka ottaa huomioon alueen ekologiset tarpeet ja säästää ympäristöä.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys tutkii ja selvittää vesistöalueen tilaa, sekä siihen vaikuttavia tekijöitä; neuvoo ja opastaa valuma-alueen asukkaita, vesistönkäyttäjiä ja elinkeinonharjoittajia vähentämään järveen kohdistuvaa kuormitusta. Yhdistys toteuttaa hankkeita joilla järven tilaa ja virkistyskäyttömahdollisuuksia parannetaan.

HALLINTO

Yhdistyksen perustamiskokouksessa 4.9.2014 valittiin yhdistyksen hallitus toimikaudeksi 4.9.2014 - 31.12.2016, seuraavat hallitukset toimivat kaksi vuotta kerrallaan.

Hallituksessa vuonna 2017 toimivat:

Puheenjohtajana, myös sihteeri-rahastonhoitajana muun hallituksen avustaessa

- Kirsi Karhio, Polvijärvi

Jäseninä:

- Elsi Kauppinen, Lieksa
- Heikki Kukkonen, Polvijärvi/Helsinki (vpj).
- Ari Lappalainen, Kontiolahti
- Seppo Lavikainen Polvijärvi
- Matti Mäntynen, Kontiolahti
- Matti Pihlatie, Kontiolahti

Toiminnantarkastajiksi syyskokous 2017 valitsi jatkamaan Heimo Koskelan ja uutena Pauli Väistön, molemmat Kontiolahdelta.

YHDISTYKSEN KOKOUKSET JA JÄSENISTÖ

Kokoukset

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 26.4.2017 Lomakeskus Huhmarissa. Kokous avattiin lyhyellä ajankohtaisten asioiden katsauksella: mm. hanketilanne koskien kesän Poikkiuintia, yhdistyksen viestintää ja YM:n RAKI2-haun kakkosvaihetta sekä kalastuksen kausiasumisperinteen viemistä museoviraston ylläpitämälle aineettoman perinnön wikilistalle (ks. https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/Kalastuksen_kausiasumisperinne) ja edelleen pyrkimystä UNESCO:n MaB-ohjelmaan (Man and Biosphere), rantakyläen kierrokset ja niiden saldo sekä yhteistyö koulujen kanssa. Teemat herättivät osallistujissa keskustelua, etenkin vuoden isoin koitos, Höytiäisen poikkiuinti. Kokouksessa tutustuttiin uinnin reittisuunnitelmaan ja vaihdettiin ajatuksia rantojen tilaisuuksista. Keskustelujen jälkeen vahvistettiin toimintakertomus ja talousarvio ja hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus.

Syyskokous 30.11.2017 oli Kunnaspirtilä, jossa jouluisen kahvien kera palattiin hetkeksi kesään ja Höytiäisen poikkiuinti puhtaiden vesien puolesta -tapahtumaviikon tunnelmiin katsomalla videokoste uinnista. Videon jälkeen oli vuorossa syyskokouksen asialistan mukainen kokous, jossa mm. vahvistettiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2018 (liite) sekä valittiin yhdistykselle puheenjohtaja ja hallituksen jäseniä erovuoroisten (Matti Pihlatie) ja jatkamaan estyneiden (Elsi Kauppinen, Seppo Lavikainen, Matti Mäntynen) tilalle. Myös yksi käyttämättä ollut paikka asetettiin avoimeksi. Matti Pihlatie valittiin jatkamaan seuraavalle kaksivuotiskaudelle 1.1.2018 -31.12.2019. Toiselle kaksivuotiskauden paikalle valittiin luonnonmaantieteen dosentti Heikki Vesajoki Joensuusta. Kesken kauden vapautuneille paikoille ja siis vuodeksi 2018 hallitukseen tulivat valituiksi ammattikalastaja Ilkka Karppinen Rantakylästä, Kunnasniemen osakaskunnan sihteerinä toimiva Matti Räsäsnen sekä entinen maanviljelijä, Future Clubin Keijo Naumanen Martonvaarasta. Heikki Kukkosen ja Ari Lappalaisen toimikausi jatkuu vuoden 2018. Puheenjohtajana valittiin jatkamaan seuraavan kaksivuotiskauden Kirsi Karhio Ruvaslahdelta.

Toimintasuunnitelman painopisteeksi valittiin veden laatu ja siihen kiinteästi liittyvät havainnointi ja sidosryhmätyö. Veden laadun ja järven tilan parantaminen edellyttää kunnostustoimia, jotka puolestaan edellyttävät yhteistyötä järven eri toimijoiden kesken, panostamista rahoitushakuihin ja niissä onnistumista. Myös 160 vuotta järvenlaskusta vuonna 2019 otetaan huomioon. Kokouksen lopuksi tutustuttiin vielä Höytiäisen omaan rantarakennemallistoon, joka lanseerataan kuluvana vuonna.

Hallitus kokoontui toimikauden 2017 aikana seitsemän (7) kertaa em. vuosikokousten lisäksi. Kokoustamista oli toki enemmänkin, mutta kevään ja kesän aikana ne keskittyivät poikkiuintiin ja olivat luonteeltaan ideoivia työpalavereja, joista ei laadittu muistioita.

Yhdistyksen jäsenet

Toimikauden 2017 lopussa yhdistyksessä oli 137 jäsentä, joista 12 yhteisöjäseniä (2016: 113/11). Uusia jäseniä liittyi vuoden aikana 24, joista 1 yhteisöjäsen. Syyskokous totesi, että jäsenhankintaa voitaisiin lisätä.

Huomio: tehokkainta jäsenhankintaa on suora rekrytointi, tavatessa tai muulla tavoin, asioiden yhteydessä tai varta vasten. Kysyttäessä on kynnys liittymiseen matalampi. Kaikki yhdistyksen jäsenet voivat toteuttaa tätä tehokasta tapaa hankkia uusia ystäviä Höytiäiselle ja jäseniä yhdistykselle.

Facebookin kautta voi aika ajoin jäsenrekryä harjoittaa, samoin eri tilaisuuksissa on aina mahdollisuus liittyä jäseneksi.

TALOUS

Yhdistyksen talous perustuu jäsenmaksuihin, mahdollisiin kuntien toiminta-avustuksiin, haettuihin ja myönnettyihin apurahoihin ja hankerahoitukseen sekä sponsoritukeen. Jäsenmaksuilla saadaan katettua hallinnollisia tehtäviä, toimintaan tarvitaan kohdistettua ja eri kanavista anottavaa rahoitusta.

Hallitus on toiminut talkoilla eikä siis ole nostanut kokouspalkkioita, ei myöskään kokoustamisesta koituvia matkakuluja. Kokouskahvit on jonkun kerran kustannettu yhdistyksen varoista, mikäli kokous on järjestetty julkisissa tiloissa, usein nekin hallituksen jäsenten omasta kukkarosta.

Yhdistyksen tilillä oli 31.12.2017 varoja 45.498,36e, joista 39.500e erääntyi maksettavaksi Polvijärven kunnalle väliaikaisrahoituksen järjestämisestä Joy - Järvi on yhteinen -hankkeelle heti viranomaismaksatusten myötä. Edelleen Polvijärven kunta myönsi väliaikaisrahoitusta 29.5.2017 kokouksessaan Höytiäisen poikkiuinti puhtaiden vesien puolesta- ja Höytiäinen Verkkoon! tiedotus- ja viestintähankkeiden toteutukseen (32.156e; 12.000e). Hankkeet raportoidaan kevään 2018 kuluessa ja väliaikaisrahoitus maksetaan takaisin maksatuspäätösten ja maksatusten tultua, viimeistään 31.8.2018. Kontiolahden kunta, Polvijärven kunta sekä Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tulevaisuusrahasto osallistuivat Poikkiuinti -hankkeeseen (4971,60e; 1600e;4971,60). Olvi Säätiöltä on saatu 1300e rantarakennemalliston suunnitteluun.

Tarkemmat tilitiedot löytyvät yhdistyksen tilinpäätöksessä vuodelta 2017.

TOIMINTA

Koulutukset, seminaarit, messut, palaverit,

Vesistöihin – ja järviyhdistyksen strategiaan – liittyy paljon erilaisia asiakokonaisuuksia. Niitä hallinnoivat ja edistävät lukuisat organisaatiot ja ohjelmat, toimenpidekokonaisuudet ja rahoituskanavat. Kaikilla on omat toteutusaikataulunsa, kumppaneita etsitään ja asiantuntijuutta tarjotaan. On tärkeää olla tietoinen meneillään olevasta, esillä mahdollisena kumppanina ja tutustua toimijoihin.

Puheenjohtaja osallistui seuraaviin valtakunnallisiin ja maakunnallisiin vesistöjä ja vesienhoidon rahoitusta ja yhteistyötä koskeviin tilaisuuksiin sekä palavereihin, joista osa sisältyi hankkeisiin, osa oli yhdistyksen toimintaan liittyvää ja /tai sen varoilla toteutettua:

- 17.-18.1.17 Maatalouden uusimman ympäristötiedon vaihtopäivät Naantalissa
- 26.1.2017 Vesistökunnostusverkoston talviseminaari Lahdessa
- 2.2.2017 Vesistöt kuntoon kiertotalouden kärkihankkeilla 2017, Helsinki
- 3.2. Sisävedet Itämeristrategian osaksi viestintää – palaveri MMM
- 15.2.2017 Uutta matoa koukkuun: tutkimusta maatalouden ympäristövaikutusten hallintaan, Hki
- 22.2.2017 Rahaa ravinteiden kierrätykseen, Joensuu
- 1.3. 2017 ELY:n sidosryhmätilaisuus, Joensuu

- 21.-22.3.17 Water at Risk Symposium, Helsinki
13.-14.6.17 Vesistökuunnostusverkoston vuosiseminaari, Tampere
31.7.-4.8.17 Höytiäisen poikkiuinti puhtaiden vesien puolesta -tapahtumaviikko
1.-2.9.2017 Silva-messut, Joensuu
19.10.2017 Kutsu kylään, Kolin seurojentalo
11.12.2017 Luonto rajalla – Venäjän luonnon merkitys Suomelle, Hki
13.12.2017 Järvikalaa NAM -hankkeen loppuseminaari, Hki
14.12.2017 Puhdas, tuottava ja yhteinen Itämeri, Hki

Tilaisuuksien anti oli tasokkaiden ja monipuolisten asiasisältöjen ja ajankohtaisen informaation lisäksi erityisesti verkostoitumisessa.

Maakunnan ulkopuoliset tilaisuudet - matkat, majoitukset ja osallistumisen sekä maakunnassa majoitusta tai osallistumismaksuja edellyttävät tilaisuudet korvattiin hankkeista tai yhdistyksen toimesta. Muu osallistuminen maakunnassa on tapahtunut puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten omalla kustannuksella tai ne ovat osa hankkeiden toteutusta ja hankkeiden budjetista korvattavaa.

Sidosryhmätyö

Tärkeää sidosryhmätyötä on tehty paitsi em. tilaisuuksien yhteydessä, myös yhteydenpidolla erityisesti ELY:yn, SYKE:n tutkijoihin ja muihin järviyhdistyksiin.

Tärkeänä uutena avauksena on mainittava Pohjois-Karjalan Biosfäärikumppanuuden valmistelu, jossa edettiin vuoden aikana sopimuksen laadintaan. Kumppanuuden keskeiseksi tavoitteeksi on kirjattu vesistöalueiden kestävän käytön edistäminen. Sisällöt rakentuvat tiedotuksesta ja hanketoiminnasta sekä verkostojen yhteistyöstä. Sopimus tulee allekirjoitettavaksi kevään 2018 aikana.

Hankehaut, anomukset, tarjoukset:

Toimintaa mahdollistetaan hankerahoituksella ja se edellyttää jatkuvaa hakuprosessia. Vuoden 2017 aikana hakemuksia tehtiin mm. seuraavista teemoista ja seuraaviin kanaviin:

* Ympäristöministeriön *RAK12- ideahakuun* jätettiin hakemus 3.3.2017 koskien vesien hoitoon ja kunnostukseen liittyvää viestintää; hakemus läpäisi haun ensimmäisen vaiheen nk. ideahaun (sijoitus 38/74), *haun kakkosvaiheen* työstö oli toukokuussa. Hakemuksemme ei selvinnyt jatkoon. Meidät lyöneitä kilpakumppaneita olivat vakiintuneet isot toimijat, kuten mm. HY, TY, TAMK, Luke, Syke, ProAgria.

* *Höytiäisen poikkiuinti puhtaiden vesien puolesta -hankkeelle* haettiin ja saatiin Suomi 100 -status valtioneuvosto kansliasta heti alkuvuodesta. Hanke sai myös myönteisen päätöksen LEADERin uudelta hallitukselta sen jälkeen, kun hakemusta muotoiltiin uudelleen ja kustannuksia karsittiin. Omarahoitusosuuksiin saatiin rahoitusta sekä Polvijärven että Kontiolahden kunnista ja maakuntaliiton Tulevaisuusrahastolta. Talkoiden osuus tässä hankkeessa oli huomattavan suuri, mutta sitä ei laskettu hankkeisiin a) ettei kustannusarvio paisuisi ja b) että välttyttäisiin työläältä talkookirjanpidolta hehtisen tapahtumaviikon aikana. Hanke kohdistui poikkiuinnin mahdollistamiseen ja tapahtumaviikon ohjelmaan.

**Höytiäinen verkkoon!* -hanke sai myönteisen päätöksen Leaderistä. Rahalla toteutettiin yhdistykselle viestintäsuunnitelma, hallitukselle viestintäkoulutus (monikanavaisen viestinnän hallintaa ja somebriiffaus) ja tuotettiin verkkosivut. Yhdistykselle luotiin facebook -sivusto.

*Olvi-säätiöltä haettiin 30.3.2017 ja saatiin haettu rahoitus *Höytiäisen oman rantarakennemalliston suunnitteluun* yhteistyössä Karelia-AMK:n Wood Innovation Network (WIN) – itäsuomalaisten puualan yritysten ja innovaatioverkoston uudistaminen -hankkeen kanssa. Summalla tuotettiin vuoden 2017 loppuun mennessä neljän tuotteen (pukukoppi, venevalkaman merkki, vanhan vesirajan merkki, opasteet ja infotaulu) mallisto rakennekuvineen ja rakennusohjeineen sekä prototyypit niistä. Kevään 2018 aikana hallitus tekee päätöksen malliston lanseeraamisesta ja saattamisesta yhdistyksen jäsenyhteisöjen käyttöön.

*PoKELYN kanssa 3.8.2015 alkanut yhteistyö *Pesimärauha- hankkeen* toteuttamiseksi on edelleen ELY:n prosessissa. Tarjous ELY:lle on tehty Höytiäisen lintuluotojen merkinnästä, niin virallisten kuin suositeltavien suojelualueiden. Odotamme viranomaispäätöstä.

*PoKELY:lle jätettiin 30.10.2017 hankehakemus koskien vuoden 2018 vesienhoidon määrärahoja, aiheena *"Alueellisen yhteistyöverkoston rakentaminen ja pilottikohteen valmistelu. Höytiäisen ja sen valuma-alueen kunnostukset ja kehittäminen."*

Myönteinen päätös 50%:n rahoitukseen saatiin ELY:ltä 28.11. ja alkoi puuttuvan 50%:n etsiminen. Kontiolahti ja Polvijärvi suhtautuivat kielteisesti, pienet summat luvattiin sittemmin löytyvän Kontiolahden ympäristötoimesta ja Polvijärven kunnanjohtajan päätöksellä. Joensuun seudun maaseutupalvelut sen sijaan päätti nopeasti, vielä joulukuun aikana, osallistumisestaan, maakuntaliiton tulevaisuusrahasto piti osallistumista mahdollisena ja pyysi hakemusta.

Huomio: Rahoittajien sitouttaminen hankkeisiin on työlästä ja aikaa vievää, saamaan aikaan rahoitushakujen aikataulut ovat tiukat. Joka taholle tarvitaan yhteydenottojen ja hankkeenomusten lisäksi perusteluja pyydetyistä näkökulmista kirjallisina, kunnat tiedustelevat ennen päätöksentekoa toistensa osallistumista, kukaan ei lupaa mitään varmaa ennen kuin ruletti on pyörähtänyt useamman kerran. *Eri toimijoiden ja rahoittajien kanssa tarvitaan yhteinen näkemys ja tahtotila Höytiäisen kehittämisestä, etenkin kunnat tarvitaan sitoutuneina kumppaneina mukaan, että säästyään resursseja syövältä ja epävarmalta hakuprosessilta yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.*

Hanketyö

JOY - JÄRVI ON YHTEINEN -HANKE

Kesäkuussa 2016 alkanut hanke, jonka keskeisenä sisältönä oli Höytiäisen ja järviyhdistyksen, sen toiminnan ja tavoitteiden tunnetuksi tekeminen sekä Höytiäisen ympäristössä että viranomaisten keskuudessa, saatettiin loppuun kevään 2017 aikana. Viimeiset rantakylien "Höytiäinen – järvi vailla vertaa" -tilaisuudet toteutettiin kevään aikana: Juuan Ahmovaara, Kelosuo, Kuhnusta ja Tuopanjoki kutsuttiin Tuopanjolle yhteiseen tilaisuuteen; Kontiolahdella oltiin Rantakylä-Romppalassa helmikuussa: Kunnasniemen "Vesi-ilta" toteutettiin yhdessä MSL:n vähähiilisten kylien kanssa ja paikalle oli kutsuttu myös Onttolan ja Puntarikosken kylät; Kontioniemi ja Varparanta-Venejoki tilaisuudet päättivät rantakylien kierrokset huhtikuun lopussa.

Tilaisuuksissa Höytiäisen ulottuvuuksia esittelivät kuvamateriaalin kera hallituksen jäsen Matti Pihlatie ja yhdistyksen aktiivi Heikki Vesajoki, Pro Höytiäisen tavoitteista ja toiminnasta kertoi

puheenjohtaja. Kierrosten tavoitteena oli paitsi tehdä Höytiäistä ja järviyhdistystä tutuksi, myös kuulla kyläläisten mielipiteitä ja havaintoja järvestä ja suunnitella mahdollista yhteistyötä. Kierrosten aikana kyläyhdistykset liittyivät järviyhdistyksen jäseniksi, samoin muutama yksityishenkilö. Osallistujia rantakylälieno (15 kpl) 8 tilaisuuteen oli kaikkiaan 200-235

Keväällä 2017 Kontiolahden kirkonkylän koululla järjestettiin iltakoulu, jossa Matti Pihlatie ja Heikki Vesajoki esittelivät Höytiäisen historiaa ja monimuotoista luontoa usealle sadalle lukion ja yläasteen oppilaalle. Matti Pihlatie piti lisäksi Varparannan koululla järviluontoa käsittelevän tilaisuuden, mukana oli 40 ala-asteen oppilasta.

HÖYTIÄINEN VERKKOON! MONIKANAVAISEN TIEDOTUS- JA VIESTINTÄMATERIAALIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Höytiäinen verkkoon! - hankkeen tavoite oli suunnitella ja toteuttaa Pro Höytiäinen ry:lle monikanavainen tiedotus- ja viestintämateriaali, jotta järviyhdistyksen tunnettuus paranisi ja tavoitteista ja toiminnasta viestiminen olisi helpompaa ja tuloksellisempaa.

Toukokuussa hallitus kouluttautui monikanavaiseseen viestintään. Rookie Communicationin johdolla tutustuttiin somen tarjoomiin vaihtoehtoihin tavoitteena löytää toiminnan kannalta sopivin sosiaalisen median kanava tai kanavat ja löytää yhteinen kieli ja toimintatavat kanavan/kanavien käyttöön. Tässä yhteydessä yhdistykselle luotiin facebook -profiili ja tuotettiin viestintäsuunnitelma, jonka fokus oli Poikkiuinnissa. Verkkosivujen työstämiseen ryhdyttiin keväällä yhdistyksen jäsenten voimin - koottiin aineistoa, suunniteltiin rakennetta, editoitiin tekstejä, valittiin kuvamateriaalia. Teknisen ratkaisun rakensi lopulta Ubinet. Sivujen rakenteesta yhdessä Ubinetin kanssa palaaveerasivat Ari Lappalainen ja Kirsi Karhio. Sisällön tuotannosta vastasi Lappalainen, yhdistyksen esittelyn osalta Karhio, kuvamateriaali on pääosin Matti Pihlatien, jokunen kuva Karhion sekä vanha kuvamateriaali Suomen Kalastusmuseoyhdistyksen.

Tapahtumaviestintä toteutui ilmavideoinnilla, anorakein, rantaviirein ja pursilipuvin - ja ne myös näkyivät sekä tapahtumissa että mediassa ja verkossa.

(liitteet. hankesuunnitelma ja hankeraportti)

HÖYTIÄISEN POIKKIUINTI PUHTAIDEN VESIEN PUOLESTA

Järviyhdistys Pro Höytiäinen ry toteutti Höytiäisen poikkiuinnin puhtaiden vesien puolesta yhdessä helsinkiläisen Olo -ravintoloiden kanssa 31.7.- 4.8.2017. Huippuravintoloitsija Petri Lukkarinen ui Höytiäisen pohjoisesta etelään, Polvijärven Martonvaarasta Kontiolahden satamaan - reilut 50 km - järviyhdistyksen toimiessa mahdollistajana (turvallisuus, medianäkyvyys, organisointi). Tempauksen tavoite oli tehdä moni-ilmeinen Höytiäinen näkyväksi ja nostaa puhtaan veden ja ympäristön merkitys esiin. Puhdas vesi on edellytys myös korkeatasoiselle ruoalle, tämä kytkös oli vahvana uimarin kautta.

Viikon aikana rannoille organisoitiin tapahtumia veteen ja Höytiäiseen liittyen. Esillä ovat mm.

- ❖ hallituksen kärkihankkeiden, ravinteiden kierrätyksen sekä sinisen biotalouden,

- tavoitteet ja niiden paikalliset mahdollisuudet,
- ❖ ortodoksisen seurakunnan veden pyhitys,
  - ❖ järvenlaskun tarinoita,
  - ❖ Höytiäisen tulevaisuuden mahdollisuuksia hahmottava avoin seminaari
  - ❖ kalaan ja kalastukseen innostava päivä,
  - ❖ kirkkoveneretki kalasaunoille sekä
  - ❖ veteen liittyvien toimijoiden esittäytyminen (mm. Suomen Kalastusmuseoyhdistys, Joensuun Järvipelastajat, Joensuun Urheilusukeltajat ry, Kontiolahden Avantouimarit, Arctic Trainers, Future Club, Höytiäisen pursiseura, Höytiäisen Kalakerho, Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen yhdistys, Kontiolahden Luonnonystävät, Freshabit LIFE IP ja Pohjois-karjalan Biosfäärialue, PoKELY ja Kontiolahden kunta, Jässi-hanke, Puhas) ja
  - ❖ mahdollisuus osallistua (mm. sup-lautailua, vedenlaadun havainnointia, vedestä pelastamista, jätevesineuvontaa, kasvien ja lintujen tunnistusta).

Tapahtuma oli huomionosoitus Suomen järviluonnolle ja sellaisena osa Suomi 100 -ohjelmaa.

(liitteet. hankesuunnitelma ja hankeraportti)

RANTARAKENTEIDEN MALLISTO

Olvi-Säätiön tuella hankittiin oppilaitosyhteistyönä Höytiäiselle oma rantarakenteiden mallisto. Karelia AMK vastasi tuotekonseptoinnista, tuotti malliston rakennekuvat ja toteutusohjeet sekä rakensi prototyyppit valituista neljästä malliston tuotteesta (pukukoppi, venevalkaman merkki, vanhan vesirajan merkki, opasteet ja infotaulu). Mallistossa on huomioitu paikan henki ja yhtenäisyyttä luovien elementtien toistuminen ja tarkoituksena on välittää informaatio siitä, että ollaan Höytiäisellä.

Mallisto esiteltiin jäsenistölle syyskokouksessa. (liite. mallisto)

Talkoot

Yhdistystoiminta on vapaaehtoistoimintaa, joskaan toiminnan organisointi ja/tai tavoitteiden toteuttaminen ei realisoitu useinkaan pelkästään vapaaehtoisvoimin. Silloin tavoitteiden toteuttaminen on mahdollista hanketoiminnan kautta. Rahoitussuunnitelman osaksi hyväksytään useimmissa rahoituskanavissa talkoot. Se on pienille ja varattomille yhdistyksille tärkeä mahdollisuus, saada joukkovoimalla tuloksia aikaan ja edistää yhteisiä asioita. Talkoot ovat myös yhdistystoimintaan osallistavaa toimintaa ja monelle jo sinällään syy olla mukana.

Hankkeiden myötä talkoot ovat kokeneet renessanssin, kun työpanokselle voidaan määrittää rahallinen arvo ja sillä saadaan lunastettua muuta rahanarvoista toimintaa tai investointeja tavoitteiden edistämiseksi. Samalla talkoiden luonne on monipuolistunut koskemaan suorittavien töiden lisäksi yhä enemmän kokous- ja seminaariosallistumista matkoineen, asiantuntija panosta, suunnittelua

Pro Höytiäisessä tehtiin vuoden 2017 aikana talkoita lukemattomia tunteja sekä talkoiden perinteisemmässä mielessä että osana hankkeita. Talkoot mahdollistavat yhdistyksen yltämisen

tavoitteisiin, samalla ne ovat osa toiminnan itseisarvoista ydintä – osallistumisen kautta todentuu ajatus siitä, että järvi on yhteinen.

Verkkoon! –hankkeessa hallitus osallistui yhdistyksen saattamiseen digiaikaan, suunnitteli, kouluttautui, analysoi materiaaleja, muokkasi tekstejä ja kuvia.

Poikkiuinnin yhteydessä talkoiden osuus oli huomattava, mutta tunteja ei laskettu eikä niistä pidetty kirjaa.

Talkoisiin osallistuivat täysipainoisesti hallituksen jäsenet Matti Pihlatie, Matti Mäntynen ja Ari Lappalainen sekä yhdistyksen jäsenet Heikki Vesajoki, Heimo Koskela, Matti Lukkarinen, Keijo Naumanen, Heikki Kukkonen. Puheenjohtaja sai hankkeen kautta palkkaa uintiviikon organisoinnista, mutta jos tehty työtunnit lasketaan, oli talkoohenki vahvasti mukana.

Suuren talkootyön teki uimari Petri Lukkarinen, joka paitsi harjoitteli ja ui, oli median käytettävissä, tuki hanketta myös rahallisesti omavastuuosuuksilla, uintiviikon ruokailukuluissa ja kokin palkkauksessa.

Turvaveneen miehistöön kuuluneet Karl-Peter Traub ja Petricia Traub sekä Hannu Kettunen olivat mukana talkoilla, jo suunnitteluvaiheessa. Järvellä liikkuja kuljetettiin etapeille oman perheen toimesta, tarvikkeita kuskattiin ja yhteyttä pidettiin.

Tiloja ja tarjoiluja saatiin niin tapahtumaviikon tilaisuuksiin kuin uimarin ja retkueen käyttöön sekä pientä korvausta vastaan että kuluitta. Kuluitta tilojaan hankkeen tarpeisiin tarjosivat Karvoset, Kirsi Karhio, Tarja Cronberg, Ari Lappalainen, Matti Pihlatie, Kontiolahden kotiseutukeskus, Höps.

Martonvaaran kyläyhdistyksen panos oli suunnittelussa ja tiedottamisessa, myös laivarannan siistimisessä ja tarjoiluissa sekä uimarin matkaan saattamisessa. Erityinen kiitos yhteyshenkilönä ja moottorina toimineelle Sinikka Eroselle ja rannan siistimisestä vastanneelle Vilho Laukkaselle, kirkkovenettä soutaneille kyläläisille ja soutajat harjoittaneelle Keijo Naumaselle.

Martonvaaran kyläyhdistys tarjosi startissa maksu halutessa -periaatteella kaikille uinnin lähtöä katsomaan tulleille piirakkakahvit. Startin puhujille oli Kesäkahvilassa tarjolla vohvelikahvit. Kalastus Karpinen Oy tarjosi pyyntituoreet kuhat ensimmäisen etapin päivälliseen.

Tarinaillan tallensi Esa Juntunen ja äänentoistolaitteet keikkojensa välissä lainasi Marko Jolkkonen.

Kotiseutukeskuksen yrittäjä Eila Arveli tarjosi seminaarin osallistujille suolaiset kokouskahvit. Juha Jurvelius matkusti Savosta alustamaan kalaston arvioinnin menetelmistä. Muut alustajat – Kirsi karhio, Pro Höytiäinen, Tiina Käki, PoKELY, Ari Lappalainen SKMY, Antti Riihimäki, Olo Group, Jaakko Löppönen Visit Karelia - olivat paikalla työnsä puolesta, kiitos heillekin.

Kalailtapäivän suurin talkoolainen oli Suomen Kalastusmuseoyhdistys. Se lainasi työntekijöitään – toiminnanjohtaja Ari Lappalaista sekä amanuenssi Pekka Kinnusta ja kalankäsittelyyn Eetu Kempaista. Myös Marjaana Lyytinen talkoili kalannahan käsittelynäytöksin. Varparannan Martat olivat käytettävissä muikkusopan jakoon, metsästysseura tarjosi soppatykin.

Sataman rakennuspuuhissa oli paikallisia toimijoita – kiitos Janne Raassina, Pekka Karvonen, Mika Lauronen, Jari Karvonen. AH-stadionin varastosta ja HÖPSiltä löytyi tarvittavaa rekvisiittaa. Kaikki näytteilleasettajat osallistuivat hekin talkoisiin – esittelemällä toimintaansa koko pitkän päivän. Pro Höytiäisen esitemateriaalin tilaisuuksiin toimitti Tuija Jormanainen.

Kaikkia talkoolaisia ei varmasti ole tässä mainittu, joka tapauksessa iso KIITOS kaikille panoksensa antaneille!

TIEDOTTAMINEN

Ulkoisen tiedottaminen

Yhdistys osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisiin tilaisuuksiin, joissa on mahdollista kertoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta laajemmalle yleisölle. Vuonna 2017 osallistuttiin Polvijärven kunnan yhdistyksille järjestämään kesän ideointipäivään tekemällä paitsi yhdistystä myös kesän Poikkiuintitapahtumaa tutuksi. Poikkiuintiviikko tapahtumineen ja puffaaminen ennakkoon vei resursseja eikä esim. Polvijärvi- ja Kontiolahti-päiville osallistuttu edellisvuoden tapaan. Poikkiuintiviikolla oli kuusi (6) tapahtumaa ja media mukana yli 20 jutulla ja ainakin viidellä radio ja TV-lähetyksellä.

Poikkiuinnin lisäksi yhdistys sai näkyvyyttä elokuun Silva-messuilla Joensuussa 1.-2.9. Yhteisstandi Puhdas Tohmajärvi-yhdistyksen, Osuuskunta Lumimuutoksen ja Vesi- ja luontopalvelu Janne Raassin kanssa oli paraatipaikalla Mehtimäen messualueen pääkäytävällä, järjestäjien infoteltaa vastapäätä. Yhdistys näkyi banderollein ja rantaviirein sekä maakuntaliitosta lainatun ja itse kustannetun Suomi 100 -rekvisiitan avulla (lippuja, karkkeja). Varainkeruutuotteina oli t-paitoja, kasseja ja muistikirjoja, screenillä pyöri ilmavideo kesän Poikkiuinnista, jaettavana oli mm. SYKE:n rehevöityneen järven hoito-opasta, yhdistyksen esitteitä, tarkasteltavina ilmakehän ja karttamateriaalia.

Huomioita messuilta: alueen rakentaminen ja purkaminen ja siihen tarvittavan rekvisiitan hankkiminen – nyt apuna oli mm. AH-stadionin varasto ja Heimo Koskela, yhdistysten ja yksityisten ”varastot” – työlästä, samoin kokoaikainen päivystys standilla. Paljon ihmisiä – osa liikkeellä pyydystämässä ”ilmaista” tavaraa, osa haki tietoa yleensä vesien tilasta ja hoidosta, osa yhdistyksien toiminnasta, muutama liittyi jäseneksi. Kartta- ja kuvamateriaali kiinnosti, ihmiset etsivät tuttuja paikkoja ja kertoilivat tarinoita.

Summa summarum: olimme paikalla ilmaiseksi ts. messupaikka tarjottiin meille yhteistyön merkeissä. Tavoitimme kerralla paljon ihmisiä. Kaksipäiväiset messut ja niiden rakentaminen on verrattain raskasta. Yhdessä muiden toimijoiden kanssa kannattava ja inhimillinen, myös suhteita tiivistävä kokemus. Yksin – tuskin.

Edellisvuonna tuotetulle logolle ja sloganille saatiin 2017 aikana hyvin käyttöä: banderolli, beach flagit, pursiliput, esitteet, aktiivien anorakit sekä varainkeruutuotteina t-paidat, kassit ja muistikirjat olivat tarpeen poikkiuintiviikolla ja Silva-messuilla. Ne lisäsivät näkyvyyttä ja tunnettuutta paitsi tilaisuuksissa myös lehtijutuissa ja nyt myös uutislähetyksissä.

Yhdistyksen kotisivut julkaistiin kesän kynnyksellä. Resursseja ei aikanakaan tällä hetkellä ole päivityksiin nopealla tempolla ja sivusto toimiikin pysyvän tiedon arkistona, jota toki pyritään kehittämään edelleen, ks. www.prohoytiainen.fi

Ajankohtaisempaa ja vaihtuvaa aineistoa liikkuu yhdistyksen niin ikään kesällä avatuilla facebook - sivuilla <https://www.facebook.com/prohoytiainen/>

Mediayhteistyö on ollut positiivista, näkyvyyttä on saatu mukavasti. Ainakin seuraavat Höytiäistä ja Pro Höytiäistä koskevat jutut on julkaistu toimintavuonna 2017:

5.1.2017 Pjs

Yhteiskäytön perinteitä vaalittava.

Kalastusasiantuntija Ari Lappalainen toivoo, että Höytiäisen erityispiirteet huomioitaisiin kaavoitustyössä

2.2.2017 Pjs

Höytiäinen esille uintitempauksella

23.2.2017 VS

Järviyhdistys pro Höytiäinen esittäytyy Juuan rantakylille

25.2. 2017 Karjalainen

Huippuravintoloitsija ui kesällä halki Höytiäisen

Vesistöt: rannoille tulee paljon muitakin tapahtumia

16.3.2017 Pjs

Pro Höytiäinen jalkautuu rantakylille

23.2.2017 Vs

Järviyhdistys Pro Höytiäinen esittäytyy Juuan rantakylille

8.4.2017 OkuS

Höytiäisen kalasaunoja haetaan Unescon listalle

9.4.2017 Karjalainen

Kalasaunoja esitetään Unescon listalle

20.4.2017 Pjs

Kalasaunat Unescon listalle?

26.6.2017 Karjalainen

Lukkarinen testasi jo märkäpukua Höytiäisen ylitystä varten

27.7. Pjs

Vesien puhtautta vaalittava.

Kontiolahdelta kotoisin oleva ravintoloitsija Petri Lukkarinen hätkähti, kun kuuli, että Höytiäinen ei ole enää yhtä puhdas kuin aiemmin ja päätti herätellä ihmisiä uintitempauksella

28.7.2017 OkuS

Järvillä vähän sinilevää

29.7. 2017 Karjalainen

Poikkiuinti alkaa maanantaina

Höytiäinen: Uintimatkaa Martonvaarasta Kontiolahden satamaan kertyy 50 kilometriä

31.7.2017 OkuS

Ilmassa: Taputukset saattelivat Lukkarisen uintireissuun

1.8.2017 Karjalainen

Noin 50 kilometrin uintimatka alkoi

Höytiäisen poikkiuinti: Petri Lukkarinen aloitti tempauksensa maanantaina

2.8.2017 Karjalainen

Höytiäisestä halutaan pitää hyvää huolta

Poikkiuinti: Veden laadun huononeminen harmittaa ihmisiä

3.8.2017 Pjs

Vesistöresurssit käyttöön.

Höytiäisen selkävedet ovat hyvässä kunnossa. parannustoimissa huomio tulee kiinnittää laskujokiin.

Uintiurakka sujunut hyvin.

3.8. 2017 Vs – pääkirjoitus

Höytiäinen näkyy täältäkin

3.8.2017 Vs

Höytiäisen poikkiuinnilla huomio vesistöjen tilaan

5.8.2017 Karjalainen

Petri Lukkarinen: On meillä kyllä upea järvi

Poikkiuinti: Urakka päättyi trumpettifanfaarin säveliin.

10.8.2017 Pjs – pääkirjoitus

Hyviä tyyppejä aina tarvitaan

10.8.2017 Pjs

Höytiäisen hyvä vetehinen.

17.8.2017 Oku S Pääkirjoitus

Vedet tarvitsevat puolesta puhujia

28.12.2017 Pjs

Höytiäisen kunnostuskohteet selvillä

Paikallislehtien kanssa toimitaan erityisen hyvässä yhteistyössä, samat yhdistyksen itsensä tuottamat jutut julkaistaan tarpeen mukaan kaikissa kolmessa lehdessä ja toimittajat hoitavat ne toisilleen, osin hyödyntävät keskenään myös toimitustensa juttuja.

Sisäinen tiedottaminen

Sisäinen tiedottaminen hallituksen jäsenten kesken – kokouskutsut ja tilannekatsaukset – on hoidettu pääosin sähköpostitse. Lähes kuukausittainen hallituksen kokoontuminen on mahdollistanut myös suullisen tiedon vaihdon. Kokousmuistiot laaditaan informatiivisiksi, jotta keskustelut ja päätökset välittyvät myös kokouksiin estyneille sekä muistin tueksi.

Toiminnasta ja ajankohtaisuuksista tiedottaminen jäsenistölle tapahtuu jäsenkirjeen kautta. 85 % jäsenistöstä on sähköpostin tavoitettavissa, 15 % saa jäsentiedotteen perinteisenä paperipostina. Vuoden 2017 aikana tuotettiin neljä jäsenkirjettä, kaksi vähemmän kuin edellisvuonna, mikä selittynee paitsi Poikkiuinnilla, myös kotisivujen ja fb:n käynnistämällä.

Tiedonvaihto on toiminut myös toiseen suuntaan: yhdistyksen jäsenet ovat olleet aktiivisia mm. kertoessaan kalaston tilasta, levähavainnoista, umpeenkasvusta ja yleensä rehevöitymisestä. Toteutettujen kyläkierrosten myötä on saatu tietoa ja näkemyksiä järven tilasta eri puolilta Höytiäistä.

LOPUKSI

Pro Höytiäinen ry:n toimintakausi 1.1.2017–31.12.2017 oli ennen kaikkea yhtä kuin Höytiäisen Poikkiuinti puhtaiden vesien puolesta. Siihen sisältyi paljon teemoja, joita yhdistyksen visioon on kirjattuna: puhtauden tavoite, tunnettuuden ja elinvoimaisuuden lisääminen, keken arvojen mukainen toimijuus

Sen lisäksi poikkiuinti oli kaikinensa – varainhankinnan, yhteistyökumppanien etsimisen, tilaisuuksien ideoinnin ja toteutuksen, uinnin turvallisen mahdollistamisen ja monikanavaisen tiedottamisen – yhdistyksen ensimmäinen isompi konkreettinen, tapahtumaviikon ja 50 km:n avovesiuinnin kokoinen, ponnistus.

Toimintavuosi oli poikkiuinnin lisäksi hanketyötä. Vuoden aikana jätettiin 6 kpl ”emo”hakemuksia ja anomuksia. Vuosi oli yhteistyön rakentamista viranomaisiin ja asiantuntijoihin, vesistötoimijoihin, rantakyltiin.

Jatkuvana haasteena on rahoitus, jotta asioita saadaan oikeasti edistettyä. Vesistöyhdistykset ympäri maan ovat erilaisia, samoin niiden rooli toimintaympäristöissään. Pohjois-Karjalassa on useita pieniä vesistöyhdistyksiä, joiden välillä on vasta haaleana orastavaa yhteistyötä. Erityisesti kuntien ja yritysten rooli toimintaa boostaavina kumppaneina olisi merkittävä. Sekä positiivisen signaalin että taloudellisten resurssien merkitys toiminnan mahdollistajina on tärkeä. Kasvava jäsenmäärä kertoo kiinnostuksesta yleisemmin vesistöjä ja erityisesti omaa lähivettä kohtaan. Jäsenistön ja hallituksen yhteydenpito on tärkeää, aktiivisuutta saa mielellään osoittaa paitsi ehdotuksin, myös ilmaisemalla osaamisensa, kontaktinsa ja/tai mahdollisuutensa osallistua.

Kiitos kaikille järviyhdistyksen vuoteen 2017 osallistuneille!

Huhmarissa 19.03.2018

Pro Höytiäinen ry:n hallitus